

Tjenesteapparatet – rettigheter og muligheter

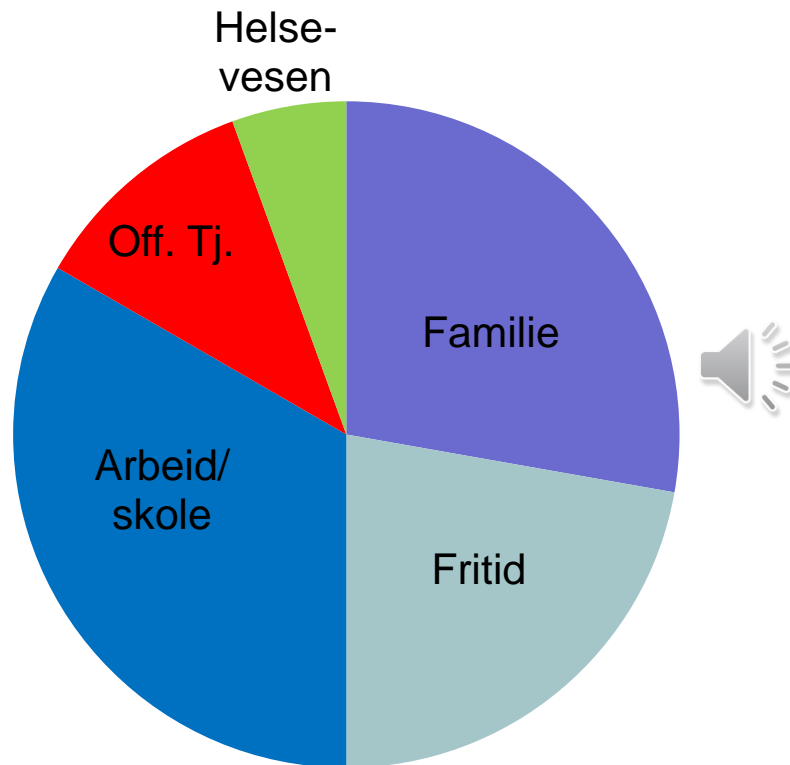
Nettkurs TRS
for barn mellom 0-3 år og deres foreldre

Uke 24-25. Juni 2020

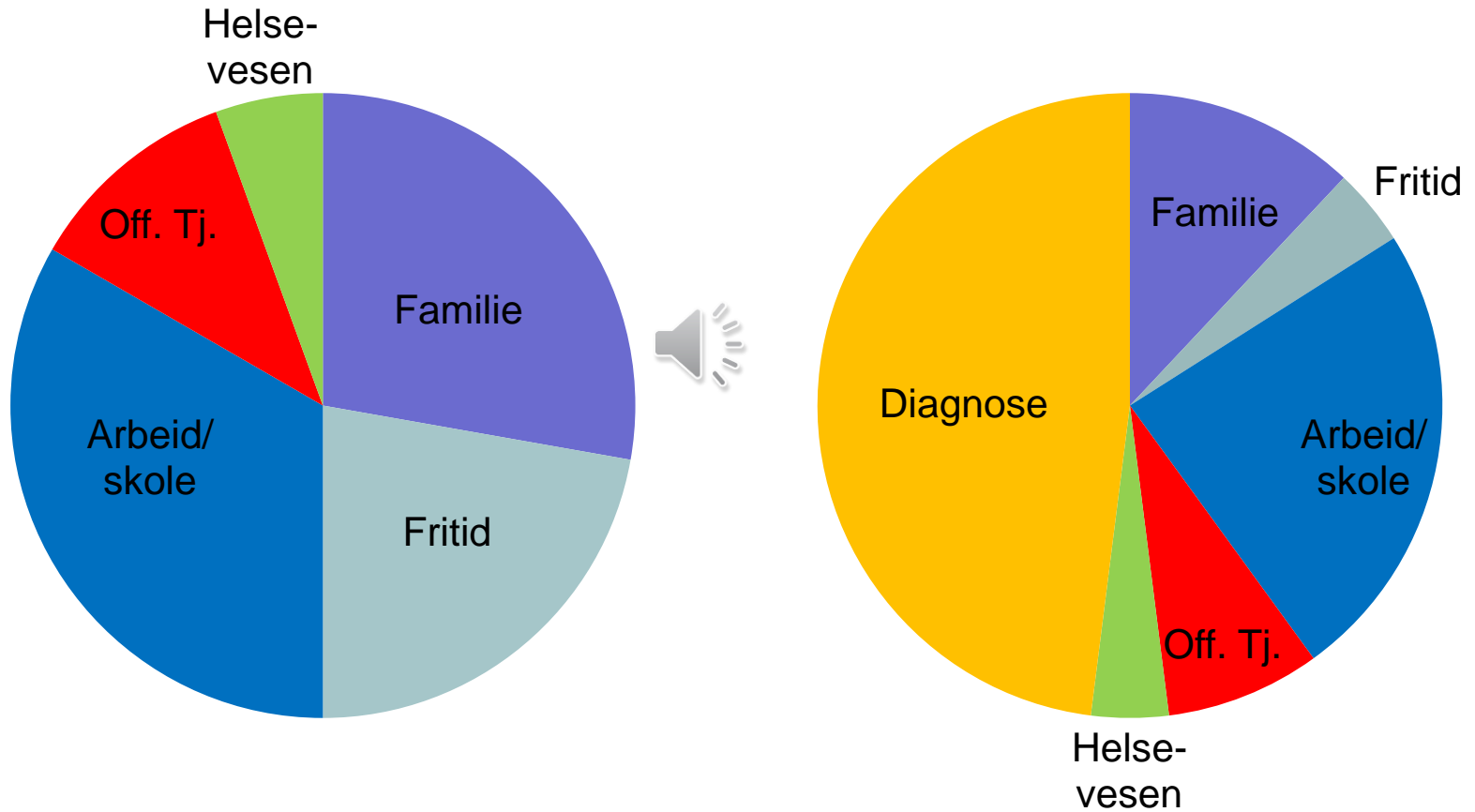
Brede Dammann - sosionom

Livet tar nye veier med en sjelden diagnose

Livet tar nye veier med en sjelden diagnose

Diagnose eller Funksjon - ulike fokus

Helsevesenet

- Diagnose sentralt for:
  - Rett behandling
  - Å kunne forutse hva som kan skje/Prognose.
  - Avdekke behov for utredninger

NAV og øvrige tjenesteapparat

- Funksjon- og behovsbeskrivelser viktig for:
  - Valg av tiltak
  - Lokale forhold og løsninger for "å leve med"
  - Individuelle forhold
  - Omkringliggende forhold (familie, nettverk,...)

”Spilleregler”

Gjennomgående regler

- Brukermedvirkning - slås fast i alle lover
- Forvaltningsloven - gjelder hele tjenesteapparatet
  - Veiledningsplikt § 11
  - Taushetsplikt § 13
  - Utredningsplikt (saken skal belyses før vedtak) § 17

”Spilleregler”

Pasient- og brukerrettighetsloven

- § 2-3 Rett til fornyet vurdering
- § 2-4 Rett til valg av sykehus
- § 2-5 Kontaktleger i spesialisthelsetjenesten

Lov om kommunale helse- og omsorgstjenester

- Lokal forankring også ved behov for spesialiserte tjenester

Spesialisthelsetjenesteloven

- § 2-5 Individuell plan, koordinator og koordinerende enhet

Aktuelle tjenester

Koordinator (kommunal)

- Bindeledd til det offentlige
- Samle løse tråder

Ansvarsgruppe

- Formalisering av oppfølging
- Konkretisere tiltak og tidsfrister

Individuell plan

- Behov for koordinering
- Varige og sammensatte problemstillinger
- Samordning av forvaltningsnivå

Hvem kan dere spille på lokalt

Fastlege

- Bistå ved søknader og beskrivelse av grunntilstand.
  - Beskrive sykehistorie
  - Ikke alltid vant til å beskrive funksjon
  - Henvise videre ved behov

Helsestasjon:

- Helsesykepleier

PPT (Pedagogisk-Psykologisk-tjeneste)

Fysioterapeut og/eller Ergoterapeut

- Hjelpemidler
- Aktiviteter – treningsopplegg
- Funksjonsvurdering og funksjonsbeskrivelse

Hvem kan dere spille på lokalt

NAV/Sosialkontor

- Økonomisk rådgiving og bistand
  - Gjennomgang økonomi og rettigheter
- Fast kontaktperson
  - Målsetting, men ikke en rettighet

Andre sosiale tjenester/Konsulent for funksjonshemmede

- Praktisk bistand
- Lønn ved særlig tyngende omsorgsarbeid – Omsorgstønad
- Støttekontakt

Be om hjelp ved behov - Ikke vent til strikken ryker

Hvem kan dere spille på lokalt

Boligkontor - Boligkonsulent

- Husbankens lokale representant
- Hjelp med søknader og tilskuddsordninger
  - Tilpasning, Bostøtte, Etableringslån med mer.
- Prosjekteringshjelp, Veiledning

Servicetorg – kommunal informasjonstjeneste

- Parkeringstillatelse (ofte teknisk etat)
- Informasjon om de politiske instanser

Hvem kan man ellers spille på

(Re)Habiliteringstjenesten i fylket

Kompetansesentre

- TAKO (nasjonalt kompetansesenter for oral helse ved sjeldne diagnoser), TRS, Helsesportssentrene (Beitostølen/Valnesfjord)

Spesialistmiljøer

- Medisinske spesialister (etter henvisning fra fastlege)

Foreninger og organisasjoner

- Brukerforeningene, FFO, frivillighetssentralene....

Øvrig nettverk

- Likemenn/slektninger/venner

Aktuelle ytelser

Kompensasjon for merarbeid som følge av diagnosen

- Hjelpetønad (NAV)
  - 14.748,- pr. år (2019)
- Forhøyet hjelpetønad (sats 2-4) fram til 18 år.
  - 29.496 - 88.488,- pr. år (2019)
- Omsorgstønad (Kommunen)

Kompensasjon for utgifter over 8.232,- som følger av diagnosen

- Grunnstønad (NAV)
  - For merutgifter til; transport, klesslitasje, fordyret kosthold ved diett
    - Seks satser fra kr. 8.232,- til 41.052,- pr. år (2019).

Aktuelle ytelser

Omsorgspenger til 12 år (18 år ved funksjonsh.) (NAV)

- 20 kalender dager i året pr. familie for fravær ved sykdom
- 30 dager ved mer enn to barn
- Tillegg på 10 dager for hvert funksjonshemmede barn
  - Må forhåndsgodkjennes etter søknad fra fastlege

Opplæringspenger (ikke aldersgrense) (NAV)

- Fravær ved kurs eller annen opplæring.

Pleiepenger (hele eller graderte - NAV)

- Ved mer enn 20% inntektstap pga pleie av barn
- Legeerklæring på at barnet har vært til behandling/utredning i spesialisthelsetjenesten

Aktuelle ytelser

Praktisk bistand (Kommunen)

- Hjemmehjelp
- BPA (brukerstyrt personlig assistent)
  - >32 timer har lovbestemt rett
  - 25-32 timer har rett om det ikke er vesentlig dyrere for kommunen enn alternativene.

Grunnmønster til søm av klær (NAV)

- Tilskudd for søm etter grunnmønster

Hjelpemidler (NAV-hjelpemiddelsentral)

Aktuelle ytelser - Pasientreiser

Ansvar for refusjon og utgifter til:

- Reise til behandling
  - Ordinær transport 10-30 mil – km. sats 2.50,- pr km.
  - Nødvendig kost og losji ved reise til behandling
  - Evt. tapt arbeidsfortjeneste for ledsager
  - Spesialtransport må dokumenteres fra fastlege.

Informasjon og refusjon på www.pasientreiser.no og tlf. 05515

Bil og kjøreopplæring

Stønad til bil

- Klasse 1 – bare til bruk i utdanning, arbeid (over 50%)
  - Behovsprøvet
- Klasse 2 – Ved rullestolbruk og behov for rampe
  - Rente og avdragsfritt lån. (De første 150.000 behovsprøvet)
- Kjøreopplæring
  - Følger av vedtak om bil

Tilpassing av bil

- Ikke avhengig av at bilen er trygdefinansiert

Parkeringstillatelse

- Søkes i kommunen (ofte teknisk etat eller eget parkeringskontor)
- Må ikke ha egen bil for å søke
- Gir fritak for bompenger og piggdekkavgift

Bolig

Boligkontor - Boligkonsulent

- Husbankens lokale representant
- Veiledningshjelp og hjelp med søknader og tilskuddsordninger
  - Aktuelle ytelser:
    - Bostøtte
    - Etableringslån
    - Tilskudd til tilpassing av bolig (kommunale forskjeller)
    - Tilskudd til etablering i egen bolig (sterkt behovsprøvet)
    - Tilskudd til utredning og prosjektering

Hvorfor dokumentere og synliggjøre

Ingen ønsker å fokuserer på det som er galt, men de fleste tiltak er dessverre avhengig av å kunne dokumentere en (syke)historie.

Noen av de ytelsene der dokumentasjonen er viktig:

- Omsorgsstønad
- Ekstra omsorgsdager
- Grunn- og hjelpestønad
- Tilrettelagte studier og eksamen
- .....

Formidling er vanskelig

Hvordan synliggjøre

Tidsbruk og utgifter må synliggjøres ved søknad

- Døgneklokke
- Utgiftslogg

Planer

- Fysioterapiplan
- Habileringsplan
- Individuell opplæringsplan (IOP)
- Individuell plan (IP)

Utredninger

- Behovskartlegging
- Funksjonsvurdering
- Tidligere søknader
- Tverrfaglige rapporter

Momenter til planer og søknader

- Tydelige målsettinger
  - Målene må være deres, ikke tjenesteapparatets
- Hva er forutsetningene for å nå målene i planen
- Oversikt over grunnlagsmaterialet
  - Hvem har ansvaret for oppfølging
- Behov for supplerende opplysninger
  - Utredninger og beskrivelser
- Funksjonsvurdering
- Synliggjøring av eventuell uenighet

Hva kan TRS gjøre

- Kompetansebygging og forskning
- Informasjonsarbeid
- Individuell oppfølging i forhold til diagnoserelaterte problemstillinger
  - Drøftingspartner på telefon og «MinHelse»
    - Kan ikke kommunisere på åpen e-post
  - Videokonferanser
  - Utreiser
  - Opphold
  - Uttalelser
- Kurs
  - På senteret
  - Lokalt

Nyttige lenker

Nettsteder med nyttig informasjon:

- www.sunnaas.no/trs
- <https://helsenorge.no>
- www.nav.no
- www.helfo.no
- www.frambu.no (Tema – rettigheter og tiltak)
- www.nhf.no (publikasjoner – bruk dine rettigheter)
- www.ffe.no (rettighetssenteret – ”jungelhåndboken”)
- www.pasientreiser.no
- www.husbanken.no
- www.helsetilsynet.no
- <https://www.hbf.no/tilbud-til-familien/>
- <https://helsenorge.no/pasient-og-brukerombudet>